

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 3, Ontario
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 8

Pentadienis, Vasario (February) 21, 1964, Toronto, Ontario

M E T A I XXXIII

Jokių Kubos Agentų Panamoje Nebuvo, Sako Amerikos Valstybių Organizacija

WASHINGTON. — Amerikos Valstybių Organizacijos komitetas, kuris buvo įpareigotas ištirti Jungtinių Valstijų ir Panamos konfliktą, paskelbė raportą, kuriame nurodo, kad komunistų įtaka buvo labai maža ryšium su panamiečių išstojimu prieš amerikiečius kanalo zonoje.

Tuo pat sykiu amerikiečių panaudojimas ginklo prieš demonstrantus buvo perdėtas. Tokio pavojaus iš demonstrantų nebuvo, kokį amerikiečių kareiviai persistatė. (Kaip žinia, 24 asmenys buvo nušauti ir keli šimtai buvo sužeisti). Jokių ten Kubos agentų ar Kuboj laivintų revoliucionierių nebuvo.

Tos demonstracijos priežastimi buvo amerikiečių studentų užsispyrimas nekelti Panamos vėliavos šale amerikiečių, nors susitarimas tarp Panamos ir JAV reikalavo, kad šale Amerikos vėliavos kanalo zonoje visur turi būti ir Panamos vėliava.

Bet komitetas sako, kad Panama neturėjo dėl to kaltinti Jungtines Valstijas agresija. Tai buvęs perdėjimas.

Komitetas toliau bandys surasti kokią nors formulę abiejų pusių sutaikymui.

Panama, kaip yra jau žinoma, reikalauja peržiūrėti sutartį. Jungtinės Valstijos su-

tinka pasikalbėti, bet neuztikrina, kad jos sutiks peržiūrėti sutartį, tai yra pertaisyti ją.

Jungtinėse Valstijose kalbama apie statymą kito kanalo, ne Panamoje, bet kur kitur sąsmaukoje. Taipgi norima, kad toks kanalas būtų visų Lotynų Amerikos valstybių kontrolėj.

Kaip ten bus toliau, dabar niekas negali pasakyti, bet tuo tarpu yra faktas, kad už konfliktą tarp Panamos ir Jungtinių Valstijų kalti patys amerikiečiai. Jokių Kubos agentų tenai nebuvo. (Amerikiečiai buvo paskelbę, kad devyni Kubos agentai buvo suimti Panamoje, bet Panamos vyriausybė tuoj užkinčijo, kad nieko panašaus nebuvo.)

Unijistai Kritikuoja Premjero Opoziciją

TORONTO. — Ontarijos Darbo Federacijos lyderiai smerkia Ontarijos premjero Robert kritiką federalės valdžios pensijos planui kaip bandymą sabotuoti tą planą.

Robertas sakė, kad federalis planas gali sugriauti egzistuojančius senatvės pensijų planus provincijoje. Jis turėjo mintyje privatiškų apdraudos kompanijų biznį.

Federalė valdžia savo planą taip revizavo, kad beveik nieko iš jo neliko, tačiau Ontarijos premjerui jis dar vis negeiras.

Ontarijos premjerui, atrodo, labiau apeina privatiškų kompanijų reikalai, negu žmonių, kurie laukia tos senatvės pensijos.

V. VOKIETIJA DIDINA MILITARINES JĖGAS

BONA. — Dabar Vakarų Vokietija armijoje turi arti 500,000 vyrų, bet ji stengiasi pasiekti arti 2,000,000 lavintų rezervų. Dabar ji turi apie 20,000 rezerve karininkų, kurių siekia turėti 30,000, kad būtų bile dieną paruošti.

Tuo kartu po desėtkus tūkstančių vyrų ji turi karo orlaivynę ir jūrų laivynę.

TOKIO. — 1963 metais Japonijos ir Kinijos prekyba siekė \$137,000,000 vertės.

TSRS ir Šiaurinis Vietnamas Sieks Komunistų Vienybės

HONG KONG. — Tarybų Sąjungos ir Šiaurinio Vietnamo lyderiai pasižadėjo dirbti už atsteigimą vienybės komunistų tarpe.

Šiaurinio Vietnamo lyderiai lankėsi Maskvoje, kur ir buvo sutarta siekti kairiųjų vienybės.

Naujas Socialdemokratų Lyderis V. Vokietijoje

BAD GODESBERG. — Vakarų Vokietijos Socialdemokratų Partija išsirinko naują lyderį vietoj mirusio Ericho Ollenhauero. Juomi bus Vakarų Berlyno majoras Willy Brandt.

Priimdamas vadovybę, W. Brandt ragino laikytis griežtos, bet kantrios politikos tariantis dėl palengvinimo susisiekimo tarp abiejų Berlyno pusių.

Rytinis Berlynas sutinka, kad siena vėl būtų atidaryta per velykas, kaip buvo per kalėdas ir naujus metus, bet Vakarų Vokietijos valdžia mano, kad tas nenaudinga Vakarų Berlynui ir neketina leisti vakariečiams lankytis pas savo gimines.

Numato Gerus JAV Su TSRS Santykius

CHICAGO. — Buvęs valstybės departamento pareigūnas Louis Bohmrich pareiškė čia, kad po pustrėčių metų JAV santykiai su TSRS bus visai geri ir prekyba plačiai bus vedama. Kalbama "geležinė uždanga" visai pranyks.

Jis sakė, Vašingtone jau dabar kalbama apie atidarymą Hilton viešbučio Vengrijoje.

Jis nebijąs ir "Kinijos rėkavimo". Jis sako, reiktų priimti Kiniją į SNO, tegul reikalaudami jie save pasauliui atsirekomenduoja. Jis mano, kad Kinija bijo karo, smarkauja tik atkreipimui į save daugiau dėmesio.

Britanija ir JAV Nori Izoliuoti Ark. Makarios

LONDON. — Čia tarėsi Britanijos vyriausybės nariai ir JAV valstybės sekretoriaus pavaduotojas G. W. Ball, kaip sutvarkyti Kiprą, kur eina kruvinos kovos tarp turkų ir graikų kilmės kipriečių.

Buvęs išdirbtas planas eiti dviem frontais. Iš vienos pusės, kaip nors palaužti prezidento arkivyskupo Makarios autoritetą, o iš kitos — koku nors būdu padalinti Kiprą į dvi dalis administracinius.

Pirmu žygiu busias diplomatinis prezidento Makarios izoliavimas. Koku būdu tas bus atliktas, nesakoma. Taipgi neaišku, koku būdu bus Kipras

Suspenduoja Pietų Afriką už Rasizmą

GENEVA. — Valdančioji International Labor Organizacijos taryba 32 balsais prieš 14 nutarė suspenduoti Pietų Afriką už rasinę diskriminaciją.

Bet suspendavimą turės dar užtvirtinti šios organizacijos susirinkimas, kuris įvyks birželio mėnesį.

Pietų Afrika jau iki šiol nebuvo įleidiama į šios organizacijos mitingus.

Prieš suspendavimą balsavo ir Kanada, Jungtinės Valstijos, Britanija, Francija, Italija, Japonija ir Norvegija. Tačiau didelė dauguma valstybių pasisakė už suspendavimą.

KUBOS CUKRAUS DERLIUS GERAI SUIMAMAS

HAVANA. — Nors uraganas "Flora" padarė Kubai labai daug žalos, bet valdžios ir liaudies pastangomis gerai nuvalomos cukranendrės. Kuba galės suimti ne mažiau 4,600,000 tonų cukraus.

Reiškia, ji galės išpildyti savo sutartis su Tarybų Sąjunga, Kinija, Lenkija ir kitomis šalimis cukraus pristatyme.

Pirmąjį mėnesį suvalymas cukranendrių davė 1,600,000 tonų cukraus.

MIAMI. — Žvejų laiveliu iš Kubos atplaukė į JAV septyni vaikėžai. Jie yra tarp 14-16 metų amžiaus. Visi bus išdeportuoti atgal į Kubą.

padalintas į dvi dalis administracinius.

Prezidentas Makarios sutinka, kad užsienio kariuomenė prižiūrėtų, kad turkai ir graikai nekariautų vieni su kitais, bet jis nori, kad ta kariuomenė būtų Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos žinioje. Tuo tarpu Jungtinės Valstijos to labai nenori, kadangi Saugumo Taryboje yra ir Tarybų Sąjunga. Jungtinės Valstijos ir Britanija geriau norėtų matyti NATO kontrolę.

Manoma, kad galų gale Jungtinių Tautų Saugumo Taryba bus sušaukta apdiskusavimui situacijos Kipre. Makarios norėjo, kad būtų sušauktas tarybos susirinkimas nieko nelaukiant, bet jo balsas nieko nereiškė. Jis sakė, kad yra pavojus, jog Turkija gali pradėti invaziją.

Tuo tarpu britų kareiviai bando sulaukyti turkus ir graikus nuo ginkluotų susirėmimų, bet jiems nelabai vyksta. Daug kur turkai ir graikai kaujasi su šautuvais. Kartais jie susitaria nutraukti kovas, bet žiūrėk ir vėl kur nors išsiveržia apšaudymas.

Susikirtimai Kipre skaudžiai atsiliepia į NATO solidarumą. Graikija ir Turkija yra NATO narės, bet turkų ir graikų kovos Kipre kelia nesantaiką tarp šių valstybių. Jeigu nepavyks sutaisyti turkų ir graikų Kipre, tai Turkijos ir Graikijos santykiai gali dar daugiau pablogėti.

Graikijoje Laimėjo Papandreou Partija

ATENAI. — Graikijos parlamento rinkimuose išėjo laimėtoja Centre Union Partija su G. Papandreou priešakyje. Ji išrinko mažiausia 170 atstovų iš 300.

Antroji vietoj išėjo dešiniųjų partija — National Radical Union. Trečioje — United Democratic Left.

Atrodo, kad daug kairiųjų balsavo už Papandreou partiją.

Papandreou yra jau 76 metų amžiaus žmogus, bet dar energingas politikierius.

Dešinieji valdė Graikiją per praėjusius 8 metus.

Britanija ir JAV Kertasi dėl Kubos

WASHINGTON. — Britanijos premjeras laike vizito Jungtinėse Valstijose tvirtai pabrėžė, kad Britanija nesiruošia pildyti JAV reikalavimus sulaikyti prekybą su Kuba. Prekyba, sakė jis, yra ekonominis, o ne politinis klausimas.

Valstybės sekretorius Dean Rusk grumoją, kad JAV "visuomenė" gali padėti vyriausybei praveisti embargą. Kitaip sakant, boikotuoti prekes iš tų šalių, kurios prekiauja su Kuba, atsisakyti iškrauti ir pakrauti laivus.

Rusk vis tebetvirtina, kad Kuba sudaro "pavojų" Vakariniam žemynui.

Boikotas taip pat gali turėti du galus. Kitos šalys gali boikotuoti JAV prekes. Taigi, išsivystytų ekonominis karas.

Kaip Mirė J. Kaškaitis

(Nepriklausoma Lietuva ir kiti "veiksnių" laikraščiai, neturėdami jokios gėdos, skelbia, kad Dr. J. Kaškaitis nusižudė, nepakędamas gyvenimo Tarybų Lietuvoje, dėl jo pažeminimo, paskyrimo sanitaru ar panašiai. Žeimau talpiname ištrauką iš straipsnio žmogaus, kuris buvo liudininkas J. Kaškaitio ligos ir mirties. — Red.)

Jis buvo kuklus gyvenime. Tas kuklumas pasireiškė ir jam susirgus. Peršalo, prieš 3 dienas susirgo gripu, bet neleido ginimaisiems kviestis gydytoją. Tąsyk, jo gimimaičiai slapčia paskambino man į namus. Aš atlėkiau, kaip sakoma, "nekvieštas".

— Sugavau — gripą, — sako Kaškaitis, mėgindamas nusišypsoti. Šypsosi... o termometras rodo 39 laipsnius.

Vos šiaip taip pasisekė "užsispyrusį pacientą" prikalbinti nusivilkti, paklausiau širdį, plaučius — šiaip nėra žymių, kad būtų plaučių uždegimas. Neabejotinas gripas. Bet mūsų gerbiama daktaras ne negalvoja atsigulti, o sėdi prastose pozoje prie stalo. Kiek vargo kainavo įtikinti jį, kad gripas senyvam amžiuje — yra rimta liga. Atsigulė. Pasidėjęs receptų pluoštą ant stalo mėginu išrašyti vaistus. Bet kur tau... jia nė girdėti nenori apie vaistus. Girdi, jo sveikas organizmas ir be vaistų įveiks gripą. Sutariam, kad jis bent nakčiai išgers tabletę aspirino. Prižada... bet tokie jo pažadai.

Kitą rytą vėl duodasi apžiūrėti per didžiausią vargą. Aspirino tabletėlės negėrė, lašų širdžiai sustiprinti neragavo. Tąsyk nutariau gudresniu būti... Išsikviečiau iš poliklinikos seselę, kuri vėl "nekviešta" atvažiuoja ir suleidžia jam vaistus, nežiūrind visų "protestų".

Į vakarą temperatūra sumažėjo, savijauta bent kiek pagerėjo — ligonis truputį linksmesnis. Bandau jį kalbinti atsigulti į ligoninę. Jis nė girdėti nenori. Sako, štai, jau liga einanti geryn, pasikalbame, gerokai pasigincijame, o jis vistik įsitikinęs, kad kitą dieną temperatūra galutinai nukris... Sako pažįstas savo organizmą geriau už bet kokį gydytoją. Be vaistų puikiausiai apsieis. Mėgina pajaukauti...

Pernakt jo stovis netikėtai pablogėja. Kitą rytą — nuvažiavusi pas Kaškaitį į namus gydytoja iš poliklinikos atranda jį dar gyvą, bet jau sunkiame stovyje — jos akivaizdoje užgęsta jo gyvybė nuo gripo komplikacijos — nuo kraujo išsiliejimo į galvos smegenis. Gydytoja ir iškviesti "Greitosios Pagalbos" darbuotojai daro viską, kas tik įmanoma, kad sugrąžintų jam gyvybę, viskas veltui — gyvybės nebesugrąžinsi.

Sunku susitaikyti su mintimi, kad nebėra šito žmogaus gyvųjų tarpe. Tai didžiulis nuostolis, skaudus smūgis visiems, kas pažinojo šitą žmogų iš didžiosios raidės.

J. Skliutauskas
Vilnius, 1963. XII. 30

Nori Susirašinėti

Pakeidauju susirašinėti, keistis mėnesiniais albumais, atvirukais, foto nuotraukomis, grožine bei politine literatūra. Galite rašyti anglų, prancūzų, vokiečių, rusų lenkų ir lietuvių kalbomis pagal adresą:

G. Juška, Alytus, Nemuno g. 3,
Lithuania, USSR

LIMA. — Peru respublikoje pakartotinai pasireiškia žemdirbių sukilimas.

Akių ir Akių Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas
Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau
Bifocals — \$19.00 ir daugiau
(įskaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po piet uždaryta
Antradi. Ketvirt. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą

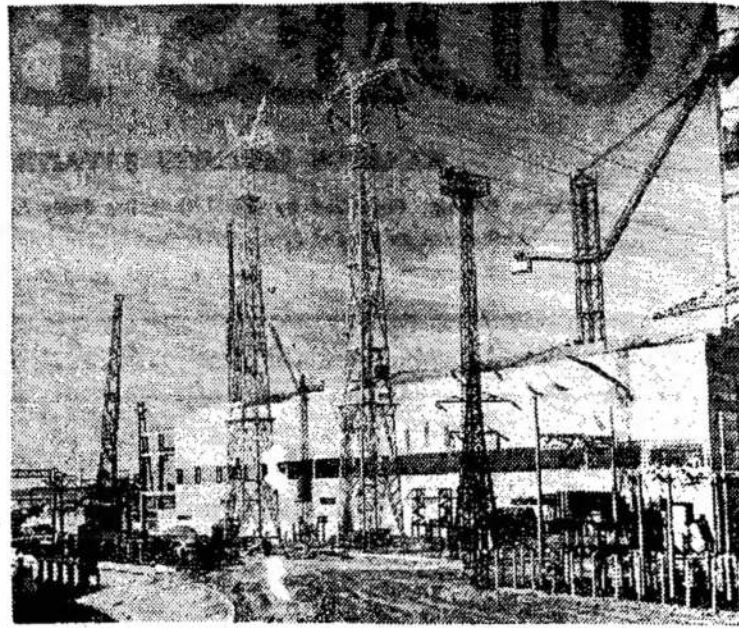
1149 Dundas St. W. Tel. LE. 5-6400
Toronto, Ont.

Apsilankykite savo tėvynėje naudojant patarnavimą geriausiai patyrusių Rytinėse Europoje kelionių ekspertų. Dėl platesnių informacijų prašome kreiptis:

Kennedy Travel Bureau Ltd.

296 QUEEN ST. WEST, TORONTO 2B
Tel. EM. 2-3226

Lietuvos energetikos gigantas — Eleketrėnų jėgainė.

Laiškas iš Lietuvos

Buvęs torontietis Alek. Karpavičius prieš keletą metų išvykęs į Tarybų Lietuvą dabar atsinaujindamas LB pranešė mums rašo:

"Pirmiausia atsiprašau jus, draugai, už mano apsilėidimą, kad aš taip ilgai jums laiško neparašiau.

"Dabar sveikinu visus Liaudies Balso ir mano draugus ir drauges ir linkiu visiems geros sveikatos ir laimės, o labiausia tai taikos ir ramybės pasaulyje.

"Gyvenimas pas mus gerėja. Galiu sakyti, kad dabar jau jis geresnis kaip pas jus. Mums nė į galvą neateina mintis, kad rytoj neteksiu darbo. Pas mus dabar yra visko užtektinai ir net geresnių daiktų, kaip pas jus. Drabužių ir maisto iki valiai ir prieinama kaina. Geri pietūs kainuoja 65-70 kapeikų; paltą gali nusipirkti už 65-70 rub. Važinėjimas taipgi pigus. Aš moku 3 rub. 50 kapeikų į mėnesį ir už tą galiu važinėti nors po 10 kartų į dieną už tą patį bilietą.

"Aš dirbu ir uždirbu po 3 rub. 50 kap. — 4 rub. ir kartais daugiau į dieną. Už butą moku 4 rub. 95 kapeikas į mėnesį, tai yra, kartu butas, vanduo, šviesa ir šiluma.

"Mano sveikata pablogėjo, bet nieko nepadarysi. Vistik geriau kaip buvo man Kanadoje. Man blogai, aš einu į ligoninę ir guliu.

"Ši žiema ne taip kaip pernykštė. Iki Naujų metų šalo, o dabar praėitą savaitę jau palijo (Laiškas rašytas vasario 7 d. — Red.). Šiaip oras geras.

"Viso gero Jums, Draugai".
A. Karpavičius
Kaunas
Tunelio g. 53-14

KREIPTIS: "PADAROK" DEPARTMENT

Klaidos Atitaisymas

M. Vidruko korespondencijoje apie mirusius iš Winnipeg, įsibrovė klaida. Vietoj Juozas Maliukas turėjo būti Juozas Matiukas. Atsiprašome.

Sveikina Kanadiečius

Kaip žinia, Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo pirmininkas J. Paleckis yra TSRS Aukščiausiosios Tarybos delegacijos sudėtyje, kuri dalyvauja pasaulinėse parlamentarų konferencijose. Šmet toji konferencija įvyko Meksikoje ir todėl joje dalyvavo ir J. Paleckis.

Turėdamas progą atsilankyti į New Yorką, jis prisiminė ir kanadiečius, atsiųsdamas sveikinimo atvirutę, kurioje rašo:

Visiems Mūsų Kostumeriams

UKRAINSKA KNYHA

Turi malonumą pranešti, kad be dabartinio siuntinių užsienin patarnavimo priima

Užsakymus dėl Dovanų

Tarybinėms aukštos kokybės prekėms kurios gali būti užsakytos už kanadišką valiutą Kanados gyventojų dėl pristatymo jų giminiams Tarybų Sąjungoje.

Šios dovanos pristatomos, be mokėjimo muitų, laikotarpiu nuo 2 iki 5 savaičių po priėmimo užsakymo. Pristatymo išlaidos įeina į prekės kainą.

Peržiūrėkit mūsų dovanų katalogą dėl: automobilių, motorciklų, motorskuterių, dviračių, guminių padangų, televizorių, radijo, radijo-gramafonų kombinacijų, juostelinių rekorderių, pianų, akordianų, rehidžeratorių, skalbiamųjų mašinų, siuvamųjų mašinų, kamerų, šaptuvų, rankinių laikrodžių, rašomųjų plunksnų, pasiūtų drabužių, nosinių ir speketaičių, audeklo, divonų, apavo, staltiesių, parfumerijos.

KAINOS LABAI PRIEINAMOS

Štai keletas pavyzdžių kataloginių kainų:

Moskvič (autom.)	\$1,583.54	Akordianas Bayan ..	\$127.25
Motorciklas	258.81	Rehidžeratorius	139.14
Vyriškas dviratis ..	39.60	Skalbimo mašina	70.05
Televizorius	193.84	Dulkių siurblys	36.98
Radio-gramafonas ..	117.61	Siuvamoji mašina ..	58.16
Pianas	465.41	Šautuvas	59.46
Rankinis laikr. vyr.	19.86	Rank. laikr. mot. ..	27.12

Prie kataloginių kainų reikia primokėti mažą sumą bankui ir agentui už patarnavimą.

KREIPTIS: "PADAROK" DEPARTMENT

Ukrainska Knyha

962 Bloor Street West ..... Toronto 4, Ontario
613 Selkirk Ave. .... Winnipeg, Manitoba
10803 — 95th Street ..... Edmonton, Alta.
2645 East Hastings ..... Vancouver, B. C.

"Būdamas netoli Jūsų, Niujorke, siunčiu labas dienas Jums ir visiems "Liaudies Balso" darbuotojams bei skaitytojams.

"Vykdamas su TSRS Aukščiausiosios Tarybos delegacija iš Meksikos namon, sustojau vienai dienai Niujorke susipažinti tuo miestu. Šiandien per Paryžių skrendame namon.

"Su pagarba ir geriausiais linkėjimais!

J. Paleckis
Niujorkas, 64.II.8"

Gaila, kad jis negalėjo asmeniškai atsilankyti ir Kanadoje.

MOTINA SAKO, KAD OSWALDAS NEKALTAS

Mrs. Marguerite Oswald, Lee Oswald motina, Warren komisijai pasakojo, kad ji mano, jog jos sūnus buvo JAV slaptosios tarnybos agentas. Jis buvęs prezidento žudikų nuskirtas paimti žudiko kaltę.

Kaip žmogus, sako, jis galėjo būti kaltas, bet ji esanti tos nuomonės, kad tik ant jo kaltė buvo suversta.

Ji taipgi pasakojo, kad jos marti pradžioje jai sakius, jog ji negalėjo atpažinti šautuvo, kuris buvo jai parodytas policijos, bet vėliau ji liudijo, kad tai jos vyro.

Iš

Ontarijos p...
tos teisės nu...
bilių laisnių l...
jeigu ji ras,
nėra saugus i

Kas nenorė...
jos, tas galės
\$50.00.

Šis patvark...
veikti nuo liep

Federalės v...
nas padėti se...
darbininkams
neduodas patei...
tų.

Nežinia, ar...
tą programą pa...
dys išdirbti ka

Toronto Tra...
kaip atrodo, ei...
nusistatymo p...
nį traukinį pa...
į rytus ir vakar...
karuose eitų į E...
tus iki Warder

Darbą tikim...
1967 metų liep...
iki metų pabaig...
seksis.

Vis daugiau i...
pasisako prieš...
Jungtinių Val...
sutartį Columb...
upių vandens i

Nurodoma, k...
kiai apibrėžia...
ses, bet neaišk...
lieka Kanados t

Opozicionier...
teigia, kad Kar...
deles galimyb...
Britų Kolumbij...
jeigu atiduos t...
amerikiečiams.

Kanados vyri...
sirašė sutartį,

LIEI

"Liaudies B. Išeidžiamų laikr.

Dienraštis "Tris kartus Du kart į sa Savaitraštis DVIŠAVAI

Mėnesiniai LAS IR GYVEN

Laikraščių k Priimame u: kame persiuntim nadiškais pašto

Taipgi priim virš vardintų lai tines.

Pusmetinių "Sporto" — \$2.00 ir Menas" — \$1.1 mas" — \$1.50; " \$2.00.

Prenumeratc ir turi būti užsis metais, kad gavu: Užsakymus Llaudies Balsas,

Iš Kanados Gyvenimo

Ontarijos policijai bus duotos teisės nuimti nuo automobilių laisnių lenteles ant kelio, jeigu ji ras, kad automobilis nėra saugus mechaniškai.

Kas nenorės klausyti policijos, tas galės būti nubaustas \$50.00.

Sis patvarkymas pradėsias veikti nuo liepos 1 dienos.

Federalės vyriausybės planas padėti senesnio amžiaus darbininkams susirasti darbus neduodas pateisinamų rezultatų.

Nežinia, ar vyriausybė visai tą programą panaikins, ar bandys išdirbti ką nors geresnio.

Toronto Transito Komisija, kaip atrodo, eina prie galutinio nusistatymo prailginti požeminį traukinį palei Bloor gatvę į rytus ir vakarus taip, kad vakaruose eitų į Etobicoke, o į rytus iki Warden-Sinclair.

Darbą tikimasi atlikti iki 1967 metų pabaigos ar iki metų pabaigos, kaip darbas seksis.

Vis daugiau ir daugiau balsų pasisako prieš Kanados ir Jungtinių Valstijų sudarytą sutartį Columbia ir Kootenay upių vandens išnaudojimui.

Nurodoma, kad sutartis aiškiai apibrėžia amerikiečių teises, bet neaiškioj padėtyj palieka Kanados teises.

Opozicionieriai šiai sutarčiai teigia, kad Kanada praras didesnes galimybes vystymuisi Britų Kolumbijos ekonomijai, jeigu atiduos tų upių kontrolę amerikiečiams.

Kanados vyriausybė jau pasirašė sutartį, tik reikia, kad

parlamentas ratifikuotų.

Britų premjeras, kuris lankėsi Kanadoje šiomis dienomis, tarp kitko kalbino Kanadą siųsti bent 1,000 kareivių į Kiprą taikai palaikyti tarp graikų ir turkų, Kipro gyventojų.

Kanados vyriausybė tam pritaria, tik ji geriau norėtų, kad ši kariuomenė būtų siunčiama Jungtinių Tautų vardu.

Bet visuomenėje nėra entuziazmo tam. Manoma, kad jeigu svetimi nesikištų, tai Kipro gyventojai surastų būdą sugyventi.

Taikos Komitetas iš 100 suaugusių demonstraciją Toronte prieš JAV konsulatą, protestui prieš kidnapinimą Kubos žuvėninkų.

Komitetas reikalauja, kad amerikiečiai sugrąžintų Kubai Guantanamo sritį, kurioje amerikiečiai įsisteigę militarinę bazę.

Kanadiečiai

Siūlo Vienytis

United Steelworkers of America unijos lyderiai Kanadoje, kurie išplėšė iš International Union of Mine, Mill and Smelter Workers skyrių Sudburyje, dabar siūlo vienytis abiejoms unijoms.

Girdi, kai šios abi unijos varžosi už narius, tai kompanijos kraunasi pelnus. Neorganizuoti darbininkai lieka neorganizuoti.

Atsakydamas į tai, niekolio kasėjų unijos prezidentas K. A. Smith sako, kad plieno darbininkų lyderiai pirma turėtų su-

laikyti kovą už pagrobimą kitų unijų narių, o tik tada siūlyti vienybę.

Nikelio kasėjai, sako jis, su tikrų vienytis su plieno darbininkais į autonomišką kanadiečių uniją.

Išleis Milijonus Paviljonų Statybai

1967 metais įvyks Montreale pasaulinė paroda. Nekuorios šalys jau dabar skelbia, kokius paviljonus statysis.

Vakarų Vokietijos konsultatas Montreale pranešė, kad Vakarų Vokietija savo paviljono statybai išleis \$9,000,000. Tarybų Sąjunga ir Jungtinės Valstijos savo paviljonų statybai Bruselyje, Belgijoje, išleido viena \$10,000,000, o kita \$8,000,000. Nežinia, kiek išleis Montreale.

Kol kas, be Vakarų Vokietijos, pasižadėjo dalyvauti parodoje Francija, Belgija, Britanija, Moroka ir Indija.

Tais pat metais sukaks 100 metų, kaip buvo sudaryta Kanados Konfederacija.

Nepasisekimai Olimpijoje Rodo Kanadiečių Stovį

Judy LaMarsh, sveikatos ministras, kalbėdama apie prastą kanadiečių pasirodymą Insbruke, Austrijoje, laike tarptautinės sporto olimpijos, pareiškė, kad tas parodo, jog Kanados žmonės neįvertina pakankamai sporto ir fizinio lavinimosi.

Ji mano, kad neteisinga kaltinti individualus, dalyvavusius sportininkus. Kitų šalių žmonės daugiau vertina sportą, ypač fizinį lavinimąsi, tad ir geresnius sportininkus paruošia.

Daug kas Kanadoje mano, kad Kanada pasiuntė per silpnus sportininkus, ypač hoki žaidėjus. Girdi, Kanadoje kiekvieną geresnį sportininką pasigrobia profesionaliai klubai.

Nori Užtikrinti Teises Ateistams

Odesoje, Tarybų Sąjungoje, Pasaulinės Banžyčių Tarybos susirinkime, Dr. O. Frederick Nolde (iš New Yorko) davė pasiūlymą, kad ateistams būtų pripažintos tokios teisės, kaip ir bile kurios religijos išpažintojams. Jam pritarė ir eilė kitų.

Jungtinėms Tautoms yra įteikta rezolucija, kurioje siūloma užtikrinti visiems žmonėms teisę tikėti kam nori ir keisti tikėjimą kada nori. Bet pasiūlymas neapima ateizmo.

Socialistinėse šalyse ateistai turi laisvę propaguoti savo idėjas, kaip ir tikintieji.

Haiti Išvarė 18 Kanados Jėzuitų

Kanados valdžia protestuoja, kam Haiti respublika išvarė 18 Kanados jėzuitų. Girdi, neteisėbė, kad tie jėzuitai suokalbiavo prieš Haiti valdžią. Bet ką Kanados valdžia gali žinoti, ar jie suokalbiavo ar ne?

Tikėsit ar ne, bet apie 500 visokių Kanados misijonierių veikia toje mažoje respublikoje.

Ne vien Haiti neturi geros akies ant tokių misijonierių. Daug kur misijonieriai yra nepopuliarūs. Po misijonierių ir kitokių "pagalbininkų" priedanga veikia visoki imperialistų ir svetimų korporacijų agentai. Sunku atskirti juos, kurie tikri misijonieriai.

Jeį pamenat, Lietuvoje vokiečių žvalgybininkai ir kitoki agentai veikė jėzuitų ir kitokių misijonierių priedangoj.

PARYŽIUS. — Vagys pačiuvo sunkvežimį, kuriame buvo \$120,000 vertės brangenybių.

Nesijuokit

Britanijos premjeras Sir Alec Douglas-Home, gindamas Britanijos prekybą su Kubą, aiškino, kad daug praktiškiau matyti komunistus riebius, negu kūdus.

Girdi, kuomet komunistai bus sotūs, tai jie bus netokie agresyvūs.

Tikrumoje gi jis turėjo mintyje, kad britai verčiami prekiauti su visais, kad patiems nebūti alkaniems.

Per pirmus 10 mėnesių praėjusiais metais Jungtinės Valstijos eksportavo į Kubą už \$37,000,000, Kanada per 12 mėnesių už \$16,400,000, o Britanija už \$5,300,000.

Bet Jungtinės Valstijos reikalauja, kad Kanada ir Britanija sulaikytų eksportą į Kubą.

Dr. Šaipokas

PEKINAS. — Kinijos vyriausybė sako, kad Chou Enlajaus apsilankymas Afrikos šalyse buvo pilnai pasėkmingas.

Toronte Mirus

Viktorijai Morkienei

Reiškiame gilią nuoširdžiausią užuojautą jos liūdinčiai šeimai, giminėms ir visiems artimiesiems. Kartu liūdimė netekę geros draugės ir tautietės.

V. J. Dorinai
L. P. Malinauskai
A. V. Samuoliai

Chicago, Ill.

Vasario 24 d. sukanka du metai nuo mirties vieno iš nuoširdžiųjų Liaudies Balso rėmėjų, montrealiečio

Kazimiero Radzišauskio

Velionis K. Radzišauskis nuo Liaudies Balso išleidimo visuomet jį prenumeravo, skaitė ir sulig savo išgalės rėmė jo išlaikymą. Paskutinius trisdešimt savo gyvenimo metų, gyveno iš labai kuklaus uždarbio pardavinėdamas laikraščius prie dirbtuvių vartų ar karts nuo karto nepelningų gatvių kampų. Gyveno labai kukliai. Taupė, kad susirgus ar nelaimėi ištikus nebūtų kam nors sunkenybe. Buvo rimto būdo. Nuoširdžiausią draugystę palaikė su Kanados pažangiais

lietuviams. Grigulėjo Kanados Lietuvių Literatūros Draugijoje. Daug skaitė ir bendrai buvo apsišvietęs ir dvasiniai nesvyruojantis pažangus žmogus. Savo visą gyvenimą rėšo su Kanados darbininkų klasės reikalais ir taikos gynimu. Jis savo gyvenimo kelią garbingai atžymėjo su nuolatiniu rėmimu darbo žmonių judėjimo, pažangios spaudos. Prieš virš 30 metų jį pažinojusiems draugams jis pakartotinai sakė, kad jei ką pavyks užgyventi ir palikti, tai paliks pažangios spaudos paramai. Tą jis nuoširdžiai ir išpildė. Mirdamas visas savo gyvenimo kuklias taupmenis, kas atliko nuo palaidojimo, testamentu paskyrė dėl Liaudies Balso.

Liaudies Balsas ir visi pažangūs lietuviai, o ypatingai jį pažinojusieji minime liūdną metinę sukaktį nuo mirties mūsų gero draugo ir didžiojo pažangios spaudos rėmėjo Kazimiero Radzišauskio.

LIETUVOS SPAUSDINIAI

"Liaudies Balso" raštinėje galima gauti Tarybų Lietuvoje išleidžiamų laikraščių ir žurnalų.

Dienraštis "TIESA"
Tris kartus į savaitę išleidžiamas "SPORTAS"
Du kart į savaitę išleidžiamas "LIETUVOS PIONIERIUS"
Savaitraštis "LITERATŪRA IR MENAS"
DVISAVAITINIS žurnalas "ŠVYTURYS"
Mėnesiniai žurnalai: "TARYBINĖ MOTERIS", "MOKSLAS IR GYVENIMAS" ir "MŪSŲ SODAI".

Laikraščių kainos po 5 c., o žurnalų po 25 c. egzempliorius. Priimame užsakymus ir paštu. Prisiuntus mokestį apmokame persiuntimą. Mažesnius užsakymus galite prisiųsti ir kanadiškais pašto ženklais.

Taipgi priimame ir naujas bei atnaujintas prenumeratas virš vardintų laikraščių ir žurnalų. Bet šiuo tarpu tik pusmetines.

Pusmetinių prenumeratų kainos: "Tiesos" — \$3.00; "Sporto" — \$2.00; "Lietuvos Pionierius" — \$1.50; "Literatūra ir Menas" — \$1.00; "Švyturys" — \$2.50; "Mokslas ir Gyvenimas" — \$1.50; "Tarybinė Moteris" — \$1.00; "Mūsų Sodai" — \$2.00.

Prenumeratos priimamos tik 1964 metų antram pusmečiui ir turi būti užsisakytos ne vėliau kaip gegužės mėnesį šiais metais, kad gaus nup liepos 1 d. 1964 m.

Užsakymus siųskite su Money orderiais adresu:

Liaudies Balsas, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont. Canada.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoje ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

SUMIŠO JŲ PROTAS

Dešinieji pasižymi ne tik savo reakcingumu, bet ir savo proto bukumu. Štai jums pavyzdys tokio bukumo:

Illinojaus universiteto profesorius Revilo J. Oliver sako, kad prezidentas Kennedys buvo nužudytas todėl, kad jis neužtektinai greitai darbavosi, kad atidavus Jungtines Valstijas komunistams. Jis tokią mintį reiškia birštųjų laikraštyje "American Opinion".

Profesorius Oliver manymu, amerikiečiai prisimins prezidentą Kennedį su dideliu pasipiktinimu.

Jegu taip kalbėtų koks raudonosis, atsilikėlis, tai nebūtų taip nuostabu. Dabar gi — profesorius. Ir ne jis vienas taip mano. Pats dešinysis sparnas, susidedąs daugumoje iš turtinųjų, išsimokslinusių žmonių, žiūrėjo į prezidentą Kennedį labai prastai.

Tuo tarpu gi mes visi žinome, kad prezidentas Kennedys buvo žmogus, kuris kovojo prieš komunizmą ne mažiau, kaip ir Trumanas. Skirtumas buvo tas, kad jis taip pat stovėjo ir už sugyvenimą, už taiką, kadangi karas reiškia žmonijos sunaikinimą. Visas pasaulis, išskyrus tokius, kaip birštai, apgailėstavo prezidento Kennedžio nužudymą.

GRAZI KONSERVATŲ DOVANA

Ontarijos vyriausybė paskelbė, kad pakelia taksus ant gazolino dviem centais ant galiono. Nuo dabar vyriausybė pasiims 15 centų taksais nuo kiekvieno galiono. Taipgi mokesčiai į hospitalizacijos fondą pakeliami daugiau negu trečdaliu. Pavieniai nuo liepos 1 turės mokėti \$3.25 vietoj \$2.10, o šeimos \$6.50 vietoj \$4.20.

Padidinimas mokesčių šiose srityse labiausiai paliečia darbo žmones. Iš viso per metus bus surinkta apie \$74,000,000 daugiau, negu surinkdavo.

Automobilis daugeliui darbo žmonių šiandien nebeskaito prabanga. Nesant kitos patogios priemonės transportacijai, labai daugelis priversti naudotis savo automobiliais nuvykimui į darbą ir sugrįžimui. Darbo žmonės, raštinių tarnautojai ir kiti alginiai darbininkai negali pasivėluoti į darbą, tad turi naudotis savo automobiliais. Dar neužmirškite, kad už pastatymą reikia mokėti nuo 50 iki 75 centų į dieną.

Vienu žodžiu, uždėjimas didesnių mokesčių ant gazolino ir hospitalizacijos paliečia daugiausia darbo žmones. Kai tuo tarpu niekur nei vienu centu nekludomi korporacijų pelnai.

DOLERIO GALYBĖ

Kanadoje dažnai nusiskundžiama, kad emigruoja į Jungtines Valstijas daug išsimokslinusių kanadiečių. Dabar ateina žinios iš Britanijos, kad iš ten bėga į Jungtines Valstijas aukšti mokslininkai. Korespondentas rašo, kad šalis tiesiog panikon puola dėl netekimo tų mokslininkų. Tuos, kurie suvilioja mokslininkus, vadina smegenų vagimis.

Šis bėgimas mokslo žmonių į Jungtines Valstijas eina ne šiandien ir ne tik iš Britanijos. Daug mokslo žmonių JAV yra ateiviai iš Europos, Kanados ir kitų šalių. Už tai, kad Jungtinėse Valstijose mokslininkai uždirba daugiau, negu namie, turi didesnių progų tyrinėjimams ir t. t.

Reikia pasakyti, kad tie mokslininkai matyti daugiau rūpinasi savo kišene, negu savo krašto interesais. Kita vertus, daug kas ir savo krašte turi dirbti svetimoms korporacijoms ir kompanijoms.

IR LAVONUS SUTARPINO

Moise Tšombė, buvęs Katangos prezidentas, kurs dabar gyvena Madride, teigia, kad Kongo vyriausybė su C. Adoula priešakyje, tam tikroji rūgštyje išstarpino Lumumbos, pirmojo Kongo premjero lavoną, kad Jungtinės Tautos negalėtų surasti jo. Lumumbą užmušė Adoulo kareiviai, kurie vežė Lumumbą ir kitus į Kongo sostinę.

Prieš pat Naujuosius metus Vilniuje įvyko Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos šeštojo šaukimo sesija.

Nuotraukoje: grupė sesijos dalyvių pertraukos metu. Iš kairės — Panevėžio gamybinės valdybos partinio komiteto sekretorius A. Davidonis, šiau-

liu mėsos kombinato brigadininkė R. Gorelikova, Panevėžio rajono vykdomojo komiteto pirmininkas J. Pivoriūnas, šiaulių dviračių gamyklos štampuotoja E. Venckienė ir Jurbarko rajono "Tiesos" kolūkio pirmininkas L. Petruškevičius.

Nesąžiningas ir Pavojingas

(Konservatyviško Toronto didlapio Globe and Mail editorialas)

Jungtinių Valstijų administracijos vėliausiame susiėmime su Kuba yra nesąžiningumo, kuris tiesiog bauginantis.

Anksčiau šį mėnesį buvo suminti keturi Kubos žuvininkų laivai JAV teritoriniuose vandenyse prie Floridos. Federalis statutas, kas liečia teritorinius vandenis, nenumato pabaudos tokiems nusikaltėliams, ir paprastai jie tikrai nuvejami pakraščiu sargų. Šiuo sykiu, tačiau, laivai buvo suimti ir jų igulų nariai buvo apkaltinti pagal Floridos įstatymą — žuvinavimė be leidimo. Tai naujas įstatymas, kuris specialiai nukreiptas prieš Kubą. Kuba atsakė į tai nutraukdama vandens tekėjimą į Jungtinių Valstijų laivyno bazę Guantanamo.

Iki to barnis buvo žioplai ir bereikalingas, ir tikrai iškėlė klausimą, ar valstija — Florida — turėtų teisę nustatyti Jungtinių Valstijų užsienio politiką. Bet daugiau aliarmuojančiu buvo Jungtinių Valstijų valstybės departamentu išnaudojimas šios Floridos žioplų tės.

Per keletą dienų valstybės departamentas drąsino spekuliaciją, kad premjeras Fidel Castro, veikiausiai su pramjero Nikitos Chruščiovo parama, pasiuntė Kubos laivus į JAV vandenį, kad išprovokavus incidentą, kuris galėtų būti panaudotas pateisinimui Kubos akcijos prieš Guantanamo bazę tuo metu, kada Jungtinės Valstijos buvo jau bėdoje su pasaulio opinija dėl kitos vietos, Panamos kanalo zonos.

Tai buvo nesąžiningumo reiškinys, nes Jungtinės Valstijos buvo Kubos ispėtos per Šveicarijos ambasadorių Havanoje anksti gruodžio mėnesį, toli gražu pirm Panamos krizio, kad Kubos laivai vyks į Meksikos įlanką žuvauti. Valstybės sekretorius Dean Rusk neminėjo šio fakto, kuomet jis penktadienį išdėstė įvykių ei-

gą, ir nebuvo išvilktas iš užsipyrsio valstybės departamento iki šeštadienio.

Galima prieiti išvados, kad tai Jungtinės Valstijos, o ne Kuba, bando išprovokuoti incidentus, ir tas yra bauginantis dalykas JAV sąjungininkams, kaip ir priešams.

Jungtinių Valstijų valdžia ir dauguma žmonių niekad neturėjo racionalaus atsinešimo linkui Kubos. Jie padėjo suruošti vieną ginkluotą ataką ant salos. Kuomet Kubo atsakė instaliacija rusų sviedinių, Jungtinės Valstijos ėmėsi apskaičiuotos rizikos išsaugoti karą ir privertė jas ištraukti. Jos palaiko nuolatinę ir intensyvią orinę žvalgybą, kad užsitikrinus, jog sviediniai negrąžinami. Jos žino, kad Kuba dabar nesudaro rimto militarinio pavojaus.

Nežiūrint to, Jungtinės Valstijos žiūri į šią mažą šalį su neproporcionale baime ir neapykanta. Jos vykdo ir verčia sąjungininkus vykdyti ekonominį kerštą prieš Kubą. Įtarimas yra, kad ateinanti prezidentiniai rinkimai verčia vyriausybę, politiniais išrokavimais, pagyvinti nervų ir ekonominį karą prieš Kubą.

Pavojus yra tame, kad sudaro tarptautinio konflikto riziką. Kuba dar gali būti žarija, kuri gali žiebtį nuklinę katastrofą.

Reikia manyti, kad JAV administracija naudos paprastą protą ir elgsis atsargiai visoj situacijoje. Suprantama, kad JAV žmonės, sužiniai sukurstyti nekurių politikierių, gali būti pasirengę griežtiems žygiams. Bet kuomet žmogus valstybės sekretoriaus kabine- te prisideda prie kurstymo, tai pasaulis stebisi. Kur mažiausias uodas gali įvesti į paniką dramblių, niekas iš mūsų negali būti saugus.

'Pagrindinė Atsakomybė'

N. Aukštuolis

J. Kardelis, priplepėjęs apie Tarybų Sąjungos ir bendrai komunistų pastangas "sužlugdyti" taiką, apie Vakarų nesugebėjimus išnaudoti Vengrijos ir Kubos krizius ir tokiu būdu "išgelbėti" pasaulį, apsistoja prie lietuvių.

"Dėl to šiandien", tęsia jis, "kada minime Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo sukaktuves, visai sumenkintas klausimas, kaip atstatyti pavergtųjų laisvę, bet tikrai vyrauja rūpestis, kaip išilaikyti. Vakarai jau bijo ir minėti pavergtųjų vardų. Nesvarbu, kas tai yra — de Gaulle, Johnson ir dar kas nors.

"Apie Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą, ne tik tai buvusieji mūsų draugai, stengiasi nutylėti, bet ir patys vadavimo veiksniai kalba su rezervais. . .

"Pesimistiškas tai konstatavimas, bet jis gana tikroviškas. Malonu būtų apsirikti. Gal JAV Kongrese bus užrekdavimų, bet ar tai derinsis su vyriausybės nusistatymu?

"De Gaulle, susitaręs su Maskva, jau nutylėjo Pabaltijo valstybių vardus, lyg Lietuva, Latvija ir Estija nebūtų įtrauktos į Rusijos ribas.

"Tat, kova dėl laisvės darosi sunkesnė.

"Išigali daugiau totalistų, kurie nesiskaito su žmonių daugumos valia. Mums lietuviams tenka pagrindinė atsakomybė". (Pabraukimas mano. N. A.)

Išivaizduokit, visur įsigali totalistai, nesiskaita su žmonių dauguma, palieka tik tai lietuviams "veiksniai". Jie turi "išgelbėti" žmonių.

Bet tie lietuvių, kurie peršasi "gelbėtojai" pasaulio, ypač J. Kardelis, nėra linkę skaitytis su žmonių valia. Ką daro žmonių rinkti lyderiai, kaip De Gaulle, Johnson ir kiti, J. Kardeliumi negerai.

Daugelis pasaulio lyderių apsižiūrėjo, pamatė kur pasaulis eina, pradeda realiau galvoti ir veikti. Tik mūsų "veiksniai", kaip iš akmens nutašyti, kaip įsikibo giedoti seną giesmelę, taip ir gieda. Lietuvių išėivijai tiesiog gėdą daro.

Saskačevanoj ir Ontarijoj

Ontarija, kuri skaitoma turtingiausia provincija Kanadoje, pakėlė mokesčių už hospitalizaciją iki \$6.50 į mėnesį šeimai. Per metus išeina \$78.00. Ir tik už ligoninę.

Saskačevano provincija skaitoma daug biednesne, bet tenai sveikatos apdrauda daug mažiau kainuoja. Šeima už \$12 į metus gauna pilną apdraudą, medikalę ir ligoninę.

Pasta

Atrodo, kad Jutijos keičia savo tuos savo sąjungii prekiaus su Kuba

Kiek anksčiau jama, kad tos šaly kiaus su Kuba, bu atimant joms du mą ir mažinant s kybę.

Dabar Rusk p JAV vyriausybė i jas represijų. Be ventojai boikotuo kes, gali jas skaudž

Tai žingsnis atj padarytas į gerąj nės vargiai imsis t

Na, generalisim šekas pagaliau Francijos už Kijij mą ir nutraukė su tinius ryšius.

Taigi, jis įrodė, gali pūstis prieš ję Francija tuo tik

Panamos kana dar neišspręsta i greitai išsispręs.

Walter Lippmar kurie politikieriai, kad reikia kasti k

Sako, kanalą bū kasti Meksikoje, Ni lombijoje ir kitur.

kanalas esąs ir tai

Žinoma, kanalu sur iškastai. Ypatii bartinės technikos Valstijų sugebėjintų labai didelis s

Bet kas iš to?

Praeis kiek laik žmonės sukils, imi amerikiečius. Ko atims.

Laikai modern linksta į socializm Bene geriausi čiams išeitis, tai šalis išnaudojus. 7

namos, nei kitų k mo pavojaus nebū

Vėl viso pasau nukrypo į Dallas prasideda žmogž (Rabinovičiaus), Oswaldą, byla.

Bylos eigos p keista, vėl iškelian jonių dėl Oswald

Ruby ėmėsi ginti advokatų, vadova katui Melvin Belli cisco.

Kas tas Melvin

Tai pasižymėjęs gynėjas. Jis apgyn nų, kaltinamų žmog laimėjęs viso 100 i bylas jis paėmęs d po \$100,000 nuo ki

Sprendžiant page manyti, kad už R bus paimta kelis Nes čia, dar dalyv

Pastabos

Atrodo, kad Jungtinės Valstijos keičia savo politiką prieš tuos savo sąjungininkus, kurie prekiaus su Kuba.

Kiek anksčiau buvo grumojama, kad tos šalys, kurios prekiaus su Kuba, bus baudžiamos atimant joms duodamą paramą ir mažinant su jomis prekybą.

Dabar Rusk pareiškė, jog JAV vyriausybė nesiims prieš jas represijų. Bet, girdi, gyventojai boikotuodami jų prekes, gali jas skaudžiai nubausti.

Tai žingsnis atgal. Bet jis padarytas į gerąją pusę. O žmonės vargiai imsis boikoto.

Na, generalisimas Čiang Kaišekas pagaliau supyko ant Francijos už Kinijos pripažinimą ir nutraukė su ja diplomatinis ryšius.

Taigi, jis įrodė, jog ir varlė gali pūstis prieš jautį.

Francija tuo tik pasidžiaugė.

Panamos kanalo problema dar neišspręsta ir vargiai ji greitai išsispręs.

Walter Lippman, kaip ir nekurie politikeriai, kelia mintį, kad reikia kasti kitą kanalą.

Sako, kanalą būtų galima iškasti Meksikoje, Nikaragoje, Kolumbijoje ir kitur. O Panamos kanalas esąs ir taip per mažas.

Žinoma, kanalus galima visur iškasti. Ypatinai prie dabartinės technikos ir Jungtinių Valstijų sugebėjimo, tai nebūtų labai didelis stebuklas.

Bet kas iš to?

Praeis kiek laiko ir tų šalių žmonės sukils, ims varyti lauk amerikiečius. Ko gero juos ir atims.

Laikai modernėja, žmonės linksta į socializmą.

Bene geriausia amerikiečiams išėjus, tai liautis kitas šalis išnaudojus. Tada nei Panamos, nei kitų kanalų netekimo pavojaus nebūtų.

Vėl viso pasaulio dėmesys nukrypo į Dallas miestą. Ten prasideda žmogžudžio Ruby (Rabinovičiaus), nužudžiusio Oswaldą, byla.

Bylos eigos pradžia labai keista, vėl iškelianti daug abejonių dėl Oswaldो kaltės.

Ruby ėmėsi ginti visas būrys advokatų, vadovaujant advokatui Melvin Belli iš San Francisco.

Kas tas Melvin Belli?

Tai pasižymėjęs žmogžudžių gynėjas. Jis apgynęs 10 asmenų, kaltinamų žmogžudystėje ir laimėjęs viso 100 bylų. Už tas bylas jis paėmęs daugiau kaip po \$100,000 nuo kiekvienos.

Sprendžiant pagal tai, tenka manyti, kad už Ruby gynimą bus paimta kelis sykius tiek. Nes čia dar dalyvauja burs

Pirmąjį užsakymą Lietuvos didžiosios chemijos statyboms gavo Kauno "Pergalės" turbinų gamyklos kolektyvas. Kėdainių ir Jonavos chemijos gamintams kauniečiai pagamins 12 vandens šildytuvų.

Nuotraukoje: "Pergalės" turbinų gamyklos ceche. Brigadininkas A. Zalubas ir suvirdintojas V. Andriūnas patikrina vandens šildytuvus.

Ką Kiti Rašo

Kaipgi tai...?

Ne taip jau seniai rašytojas Burnham parašė knygą "The Coming Defeat of Communism".

Dabar tas pats Burnham parašė kitą knygą kitu vardu ir kaip užgiedojo. Nauja jo knyga: "Suicide of the West" (Vakarų Saužudystė).

Tas sujaudino ir sugraudino jo draugus. Jie liūdnai jam išmetinėja. Kaip gi tai. Kapitalizmui sūtemos?

— V. Andriūnas

Mirė nedavalgęs

S. m. sausio 27 d. Čikagoje mirė Lietuvoje buvęs matematikos profesorius Viktoras Biržiška, sulaukęs 78 metų amžiaus.

Tūlas čikagietis Clevelando "Dirvoje" rašo, jog V. Biržiška susirgo "dėl maisto stokos ir nepakankamos priežiūros".

Prieš 20 metų, palikę gimtąją žemę, trys broliai Biržiškos — Mykolas, Vaclovas ir Viktoras — dujo "į Vakarus"; pagaliau jie pasiekė JAV. Tūlas "labdarys" gydytojas (Devenis) Waterburyje turėjo didelę farmą, ir Biržiškus apgyvendino ten, kad jie jam dirbtų. Negalėjo jie pakęsti "humanistinio malonumo", na, ir iš ten išbėgo.

Kadaise Viktoras buvo užkliuvęs Brooklyn; čia skundė

kitų advokatų, jo padėjėjų.

Taigi, iš kur tos sumos kapitalo? Kas jas sudėjo?

★

Visas tas painiavas imant domėn, keistai atrodo.

Keista, kodėl taip ryžtingai stengiamasi Ruby apginti, kada jo papildomą žmogžudystę per televiziją matė milijonai žmonių?

Čia yra kai kur pakastas labai baurus sūniukas.

Z. Janauskas

si mūsų žmonėms savo nedalia. Paskui išvyko į Čikagą. Dirbo jis ten visokius darbelius, kad galėtų šiaip taip pragyventi. Vieną kartą viešai Viktoras pareiškė, kad valas buržuazinių moterų klubo nužinkinus... Bet ir tai neišgelbėjo, kaip rašo "Dirvos" bendradarbis: susirgo ir mirė dėl maisto stokos ir nepakankamos priežiūros... Liūdnas žmogaus likimas! Tiesa, "Naujienos" rašo, kad Viktoras buvęs palaidotas "iškilmingai". Bedieviškose, laisvose Čikagos lietuvių kapinėse, "prof. Dirmantas... paprašė tikinčiuosius pasimelsti už mirusio sielą..." Kokia pagarbą buvusiam laisvamaniui, mirtinai susirgusiam dėl maisto stokos!.. Na, tai trys broliai Biržiškos baigė savo gyvenimo dienas Dėdės Samo žemėje. Mykolas buvo tarp jų vyriausias ir pats aršiausias: atkaklus pronacis. Mykolas Amerikoje taip pat iš žmonių aukų gyveno, net ir jo žentas maumoja tą abraką, kaip rašė "Vienybė".

Vaclovas kadaise buvo veiklus socialdemokratas; net ir V. Kapsukas, būdamas Amerikoje, apie jį turėjo neblogą nuomonę. Viktoras, atrodo, mažiausiai kišosi į visuomeninį darbą. Viktoro Biržiškos likimas, kaip matome, tragiškas. Jis buvo matematikas, bet savo profesijoje darbo negavo: jis į šią šalį buvo atkvietas karvėms melžti arba buržuazinių ponių klubo išvietėms (toiletams) valyti. Mykolui Biržiškai buvo lengviausia: kadangi jis buvo aršus pronacis, tai visokie "va-duotojai" surinktomis iš visuomenės aukomis jį maitino. Į Viktorą niekas nekreipė dėmesio.

Ne vienas Viktoras Biržiška tokio likimo susilaukė. Pasiti-

kėję Dėdės Samo humanizmu, pasitikėję lietuviškųjų "veiknių" pažadais, nemaža senyvo amžiaus gerų žmonių pabėgo iš savo gimtosios žemės, iš motinos Lietuvos, manydami, kad tie, kurie juos kvietė, padės. Na, ir padėjo!..

— R. Mizara

Gavėnios temomis

Kam jau kam, bet man rodo neišpultų rašyti gavėnios temomis. O vienok...

Gavėnia gavėniai nelygu. Prieš 70 metų mūsų parapijos klebonas užsakė:

Ištisas septynias savaites "sausai pasnikauti". Tai yra, kasdieną sočiai pasivalgyti — be mėsos ir pieno — tik vieną kartą, o du kartu tik "užkasti". Gi dvi dienas, pelevnų trečiadienį ir "didįjį penktadienį" visai nieko nevalgyti.

Sako, klebonas Jadzovskis vakarykščiai buvo padoriai prasilošęs kortomis ir tą užsakymą padarė kerštaudamas parapijiečiams. Nes sekantį sekmadienį vikaras Daukantas "sausą pasniką" atšaukė. Kokis tai buvo džiaugsmas mums!

Religininkai vėl grįžta prie tos temos. Atseit, pasnikauti ir nepasnikauti.

Prelatas K. Razminas marijonų organe griežtai įsako:

"PASNIKUS PASNIKAUK!"

Gi Čikagos bažnyčių federacija, kuriai priklauso virš 2,000 bažnyčių 27 skirtingų denominacijų, eina dar toliau.

Tų religijų tūzai, patys stipriai prisisveitę bankete Conrad Hilton viešbutyje, pasiuntė visiems klebonams laišką, kuriame įsako:

Gavėnios metu ant maisto praleiskite tik tiek, kiek valdžia duoda pašalpgaviams. Tai yra, ne daugiau, kaip po 20 centų už kiekvieną pavalgymą — 60 centų per dieną.

Pamatysime ar daug parapijiečių praktikuos "bažnyčios kunigaikščių" įsakymą.

— L. Jonikas

Tiktai Vilnius

Gerbiamas Redaktorium:

Jūsų laikraštyje radau žinutę apie ruošiamą turistinę kelionę į T. Lietuvą. Skelbime rašoma: "Velykinė kelionė į Lietuvą nuo 1964 m. kovo 13 iki 31 d. Dvi savaitės Lietuvoje su atsilankymais pas gimines mažose miesteliuose ir kaimuose taipgi, Vilniuje, Kaune ir 2 dienas Maskvoje".

Kadangi mano pažįstami ir giminės sudominti atsilankymu iš Kanados į T. Lietuvą, kaip jie man praneša savo laiškuose iš Kanados, todėl aš Vilniuje pradėjau teirautis argi iš tikrųjų T. Lietuvoje užsienio turistams atidaryti, be Vilniaus, dar ir kiti miestai ir kaimai. Čia man Inturisto atstovai papasakojo, jog lig šiol tik Vilniaus miestas yra atdaras turistams ir niekas pas Jus neįgaliotas skelbti apie galimumą mūsų šalyje užsienio turis-

ŠYPSENOS

Simpatijos priežastis

Vienas amerikietis keliauninkas užklydo į neturtingą apylinkę Škotijoje ir buvo priverstas apsinakvoti pas vieną valstietį.

Rytą valstietė padavė jam košės pusryčiams. Jam bevalgant, atsirado iš kaž kur pašas ir pradėjo trintis sveičui apie kojas.

"Stebėtina, kaip gyvulus gali meilintis žmogus", pasakė keliauninkas šeimnininkui. "Kas žin kodėl?"

"Matote, jūs valgotė iš jo lėkštės", atsakė valstietis.

—

Jo užsiėmimas

Pateko žmogelis į teismą už spardymą žmonių jiems čėverų šniūrus rišant.

"Policininkas sako, kad jūs, vaikščiodamas gatvėmis, spardote žmones, kai užeinatė juos rišant atsipalaidavusius čėverų šniūrus", kamantinėjo teisėjas. "Kodėl gi jūs taip elgiatės?"

"Tai mano liuoslaikio užsiėmimas. Juk kiekvienas turi turėti kokį nors užsiėmimą?"

—

Nepastebė

"Kas gi atsitiko, kad mūsų namas taip apleistas?" klausia vyras žmoną.

"Niekas neatitiko, tik aš sužinojau, kad šeimnininkės niekas nevertina, jos darbo nepastebi, kai ji viską švariai užlaiko. Ir tu tik dabar pastebėjai, kai aš nieko neveikiu".

tams važinėti į tas vietas, kur jos nenumatytos Inturisto turuose. Jūsų laikraštyje paskelbtas skelbimas gali suklaidinti lietuvius, jų tarpe ir mano gimines. Būtų gerai, kad Jūs mano laišką įdėtumėte į savo laikraštį ir kad mano giminės ir kiti lietuviai sužinotų, jog tebegalioja senos Inturisto taisyklės, pagal kurias tik Vilniaus miestas yra atdaras užsienio turistams.

Viso geriausio visiems —

Pranas Tumėnas,

buvęs Jūsų bendradarbis

Kur Svetimi Valdė

Kanadoje viename gydytojų tenka 1,000 žmonių. Indonezijoje, kur ilgus metus viešpataavo olandai, viename gydytojų tenka 50,000 žmonių.

Kanadoje vidutiniškai žmonių amžius yra 71 metai, o Indijoje, buvusioje britų kolonijoje, tiktai 45.

Kanadoje 19,000,000 žmonių turi 4,200,000 televizijos imtuvų, o Indijoje 450,000,000 tiktai 500 imtuvų.

Kanadoje 90 procentų namų turi vandenį viduje, o Korėjoje tiktai 5 procentai.

Montrealo žinios

Dar Apie Pašalp. Vakariene

Spaudoje jau buvo rašyta ir visi kas dalyvavo Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Dr. jos vakariene, sausio 25 d., žino, kad ji buvo pasekminga svečių skaičiumi ir vaišėmis. Apie tai jau nėra reikalo daugiau rašyti.

Tačiau yra dar ir kita jos geroji pusė, apie kurią, mano supratimu, reikėtų irgi spaudoje pažymėti. Būtent, Draugijos susirinkime, vasario 9 d., išd. J. Vilkelis išdavė vakarienes atskaitą ir pasirodė, kad vakariene Draugijai davė gryno pelno virš \$400. Ir čia pirm. A. Janušis pažymėjo, kodėl vakariene buvo ne tik pasekminga, bet ir pelninga. O buvo todėl, kad gerieji Draugijos nariai ir narės gana gerą dalį maisto

produktų suaukojo, kaip tai: J. ir V. Vekteriai — grybų; M. Martusevičius — bacon; O. Vilkaitienė — Carnation Milk ir cukraus; K. Keršienė ir J. Adakauskas — kopūstų; A. Braknienė, J. Vilkelienė ir K. Keršienė, tikrai lietuviško patiekalo — kugelio. Pyragaičių ir kitų skanėsių suaukavo: E. Skardžiuvienė, G. Filerienė, V. Grižanavičienė, J. Greibienė Z. Juozelaitienė, Nancy Krisčiūnas, J. Vilkelienė, E. Urbanavičienė, S. Petronienė ir K. Keršienė.

Pirmininkas nuoširdžiai padėkojo ir susirinkimas audringu rankų plojimu pritarė už suaukotus maisto produktus visiems darbininkams ir darbininkėms, o labiausiai šeiminingiems už maisto priruošimą. Gaila, kad nespėta visų vardų

užsirašyti. Prisimenu tik K. Keršienę, kuri, pasirodo, daugiausiai ne tik pati dirbo, bet ir suorganizavo ir visą gražų būrį kitų šeiminingų.

Gimė

Alfредas ir Eva Chichinskai (J. ir S. Čičinskų sūnus) susilaukė sveiko ir gražaus sūnelio — tai dabar bus du broliukai ir sesutė. Motina ir naujagimis jaučiasi gerai.

Svečiuojasi Floridoj

Juozas Jaseckas, Ona Kreivienė, Marijona Leknickienė ir Gražienė yra išvažiavę kokiame laikui į Floridą. O vėlesniu laiku išvažiavo ir verdunietės brolienės, Malvina ir Emilė Mačionienės, Juozo ir Jurgio Mačionių žmonos. Išvažiavę nevien pasisvečiuoti, bet ir pasidėginti ten karštos saulės spinduliais.

F. Gudaitė Europoje

Pasinaudodama ilgomis žiemos sezono atostogomis, Irena Gudaitė (Mykolo ir Marytės Gudy dukrelė) orlaiviu išskrido į Šveicariją. Planuoja pavadrauoti ne tik po Šveicariją, bet aplankyti ir kitas Europos šalis.

Apsivedė

Vasario 8 d. sukūrė naują šeimos židinį — apsivedė Vickie Virbalas su Mariana Šarskai (Stasio ir Helenos Virbalų sūnus ir Jurgio ir Marytės Šarskių dukrelė). Po vedybinių apeigų jaunavedžių tėveliai suruošė puikias vaišes svečiams, kurių buvo gana daug ir ne vien tik vietinių, bet ir iš JAV, žinoma, giminių.

Medaus mėnesį jaunavedžiai išvažiavo praleisti į Jamaiką. O po to, juodu ir apsigyvens Jungtinėse Valstijose, nes Vickie Rochesteryje pastoviai dirba.

Serga

Jau seniai ir sunkiai serga

Minime Liūdną Vienuolikos Metų Sukaktį

Nuo Mirties

ANTANO ŠERPČIO

Mirusio vasario 4 d. 1953 m.

Su gailėsčiu ir pagarba minime mūsų mylimą ir mūsų mylėjusį vyrą ir tėvą, bendrų idėjų draugą.

Žmona Genovaitė

Duktė Teresė ir žentas Henrikas
Sūnus Antanas ir mairi Irena

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRASTUS

Su malnumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JOS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų sluntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VI. 4-4860
Montreal 2, P. Q., Canada

Velykinė Kelionė į Lietuvą

Nuo Kovo 13 iki 31, 1964

Dvi savaitės Lietuvoje su atsilankymais pas gimines mažose miesteliuose ir kaimuose, taipgi Vilniuje, Kaune ir 2 dienos Maskvoje. Vizas galima gauti dėl 18 keleivių, labiau pageidaujant senųjų emigrantų. Lietuvis kelionės vadovas. Kaina iš Montrealo ir atgal į Montrealą: Kana diškais \$1,061. Tas apima transportaciją sprausminiais KLM ir Aeroflot orlaiviais, taipgi viešbučius, maistą ir ekskursijas Lietuvoje ir Maskvoje. Kelionė yra pakartojimas mūsų liepos mėn. kelionės.

Kreiptis angliškai ar lietuviškai pas A. Nirenberg Travel Bureau Ltd., 1255 University St., Montreal 2, P. Q. Telefonas: 861-1866

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniškiausių STORAGE. Greitas patarnavimas.

20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Vilniaus karių kapinės. J. Kažkevičių į paskutinę kelionę palydi velionio draugai ir artimieji, buvę emigrantai, revoliucinio judėjimo dalyviai.

K

(Ta
"Kareiviai ir
Šiandien, Liep
apsuptų vokiečių
bei mes perdav
sios Armijos va
tumą. Nors jūs
visiškai beviltiš
ji ligi šiol ned
kymo. Mes kar
tumo tekstą, ka
te ir žinotumėte
tamai veikia jų
Atsakymo lai
tęstas iki 20-00
Vos tik sutei
pulko pozicijas
beliai su balta
— Mes girdė
da, — pareiškė
me kaip parlam
pavesta sužinoti
lygas.

Jiems viską iš
mer tarai nuėjo,
grįžo su grupe 1

Jie papasakojo
elinų nori per
bet bijosi, kad j
savi karininkai,
atkakliai prieš
— Kuproto mė
sins, — pasakė s
lovas, klausydar
— Nekalbėk,
vo jam Korolio
čia ar vėliau
kad jie neturi k
pasiduos.

— O jeigu ne
— Jeigu... j
meni, ką sakė l
kis? "Jeigu prie
da, jis sunaikin
pranti?"

Po keleto bem
sunkių mūsų
pajuto, kaip vis
nuovargio daros
piltas. Su koku
dabar išsitiesti
nusnaustų valai
negalima: reiki
dui pranešti, ka
to gatvėse.

Alijevas pask
jos vadovietę,
palaukti, — pull
cas buvo užimta

Ant galvos šl
tiliuką šalto van
gerai išsišluostė
telėjo į veidrod
savęs atpažinti:
tę, nosis pailgėj
delės juodos aky
di kaip anksčiau.

Kažkas pasibe
— Įeikite.

— Drauge pa
kreipėsi pulko p
Jums laiškas iš
žvilgterėjo į sim
— Nuo Sadilinos
— Duokš grei
motinos.

Alijevas atpl
laišką. Bet staig
lefonas.

A. Bačiūrinai, G. Nabatovas

Iš rusų kalbos išvertė Vyt. Martišius

Kovos Dėl Vilniaus

(Taša)

"Kareiviai ir karininkai! Šiandien, Liepos 10., Vilniuje apsupty vokiečių dalių vadovybei mes perdavėme Raudonosios Armijos vadovybės ultimatumą. Nors jūsų vadovybė žino visiškai beviltišką savo padėtį, ji ligi šiol nedavė jokio atsakymo. Mes kartojame ultimatumo tekstą, kad suprastumėte ir žinotumėte, kaip nusikaltamai veikia jūsų vadovybė".

Atsakymo laikas buvo pratęstas iki 20-00.

Vos tik sutemo, į 148-ojo pulko pozicijas atėjo du feldfelbiai su balta vėliava.

— Mes girdėjome jūsų laidą, — pareiškė jie, — ir atėjome kaip parlamentarai. Mums pavesta sužinoti pasidavimo sąlygas.

Jiems viską išaiškino. Parlamentarai nuėjo, o pavalandos grįžo su grupe kareivių.

Jie papasakojo, jog daugelis civilių nori pereiti pas mus, bet bijosi, kad jų neįduotyti savi karininkai. Gave įsakymą atkalkiai priešintis.

— Kuproto nė kapas neištiesins, — pasakė seržantas Korolovas, klausydamasis belaisvių. — Nekalbėk, — papriestaravo jam Korolovas. — Anksčiau ar vėliau fričiai supras, kad jie neturi kitos išeities, ir pasiduos.

— O jeigu nepasiduos?

— Jeigu... jeigu... Prisimeni, ką sakė Maksimas Gorkis? "Jeigu priešas nepasiduos, jis sunaikinamas..." Supranti?

Po keleto bemiegių naktų ir sunkių mūšių Alijevas staiga pajuto, kaip visas jo kūnas iš nuovargio darosi lyg švino pripiltas. Su kokiū malonumu jis dabar išsitiestų ant suolo ir nusnaustų valandėlę kitą, bet negalima: reikia divizijos vadui pranešti, kas dedasi miesto gatvėse.

Alijevas paskambino į divizijos vadovietę, bet jį paprasė palaukti, — pulkininkas Donecas buvo užimtas.

Ant galvos šliukstelėjęs katileuką šalto vandens, Alijevas gerai išsišluostė plaukus, dirstelėjo į veidrodėlį ir negalėjo savęs atpažinti: skruostai įkriūtę, nosis pailgėjusi, ir tik didelės juodos akys ryškiai spindi kaip anksčiau.

Kažkas pasibeldė į duris.

— Įeikite.

— Drauge papulkininki, — kreipėsi pulko paštininkas. — Jums laiškas iš Baku. — Jis žvilgterėjo į siuntėjo adresą. — Nuo Sadilinos...

— Duokš greičiau. Tai nuo motinos.

Alijevas atplėšė trikampį laišką. Bet staiga sučerškė telefonas.

— Pulkininkas Donecas jus skubiai kviečia į vadovietę, — išgirdo balsą.

— Klausau.

Pulko vadas padėjo ragelį ir susimąstė. Divizijos vadovietė buvo rytiniame miesto pakraštyje. Kaip ten nepastebėtam prasmukti gatvėmis, kurias iš bažnyčių varpinių ir viršutinių namų aukštų stebi vokiečiai?

Vėl sučerškė telefonas. Zvalgų būrio vadas pranešė, kad iš dalinių atvarė apie trisdešimt vokiečių belaisvių. Jis klausė, ką su jais daryti.

— Užiek pas mane, — įsakė Alijevas. — Apgalvosime drauge...

Pulko vadas nutarė pats nugabenti belaisvius į divizijos vadovietę. Sargybinius apginklavo vokiškais automatais, o Alijevas ir jo adjutantas užsimetė vokiečių maskuojamuosius apsiaustus.

Alijevas žinojo, kokiai rizikai ryžtasi. Belaisviai kiekvieną akimirką gali užpulti sargybinius, bet jis tikėjosi su jais susitvarkyti. Palydovai buvo drąsūs vyrai — nepames galvų.

Papulkininkis nesidairydamas ėjo kolonos priekyje. Į abi puses šakojosi skersgatviai. Kurgi jie veda? Kaip sunku dideliame mieste tarp daugybės kelių nenuklydus rasti tą, kurio tau reikia.

Alijevas koloną vedė tiesiai. Nuėjus kokią kilometrą, staiga nuo aukšto namo stogo sutratėjo kulkosvaidis. Keletas vokiečių mėgino išsokti iš kolonos, bet sargybiniai juos privertė grįžti atgal. Dabar patys belaisviai sekė kits kitą, kad dėl vieno nenukentėtų visi.

Praėjusi pavojingą ruožą, kolona pagaliau įsuko į mūrinio namo kiemą, kur buvo divizijos vadovietė.

Alijevas pravėrė duris ir akimirka sutriko: už stalo sėdėjo armijos vadas N. Krylovas.

— Užiek, užiek, — pašaukė generolas. — Sėskis, pasvarsčiusim.

Apie ką armijos vadas šnekėjosi su Alijevu, buvo žinoma tik 144-osios šaulių divizijos vadui pulkininkui Donecui. Baigiantis pokalbiui, generolas leitenantas paėmė pulko vado žemėlapi ir pats nubraižė jame padėtį ir 612-ojo pulko uždavinį.

— Klausyk, Kiazimai Amirai Achmedovičiau, — švelniai pasakė armijos vadas. — Tu turi žinoti, kad reikalas, patikėtas tavo pukui, — labai pavojingas. Gal dar pagalvosi? ...

— Jau pagalvojau, drauge generole, — atsakė Alijevas. — Aš pažįstu savo žmones... Jūs taip pat juos pažįstate... Arai! Drauge generole, prisi-

menate Lenino? O Boguševskas? Berezina?

Alijevas stovėjo prieš vadą papilkėjusiu iš nuovargio veidu ir karščiuojančiomis akimis.

— Tada nėra ko kalbėti, — tarė N. Krylovas, grąžindamas papulkininkui žemėlapi.

Alijevas paėmė jį, bet tebestovėjo.

— Draugas vade, — prabilo jis, jaudindamasis ir ištiesdamas žemėlapi. — Duokite savo autografa.

N. Krylovas su malonumu pasirašė: jis pažinojo Alijeva kaip vieną iš geriausių armijos pulkų vadų.

— Tiesa, Alijevai, — atsišveikindamas su juo, pasakė N. Krylovas. — Fronto Karinės tarybos narys mane informavo, kad iš Maskvos skambino generolas Antonovas. Jis pranešė, jog Maskva liepos 13 tikriausiai saliuotos Vilniaus išvadavimo garbei... Po valandėlės generolas pridūrė: — Taigi, Alijevai, nuo tavo pulko veiksmų priklausys ne tik jūsų divizijos, bet ir visos 5-osios armijos sėkmė. Supranti?

— Tikrai taip, drauge vade, — suprantu!

Pulko vadas lengvai apsisuko ant kulnų ir ryžtingai išėjo.

Alijevas į pulko štabą grįžo ne vienas, o su losios Oro pajėgų armijos atstovu.

Jau buvo sutemę, kai į vadovietę susirinko karininkai. Žvilgterėjo į pulko vadą, jie sumetė, kad įvyks kažkas ypatinga. Jis juokavo, kvatojosi ir atrodė taip žvaliai, tarsi bemiegių naktų nebūta.

Papulkininkis atidžiai apžvelgė visus ir neskubėdamas ėmė aiškinti kovinį uždavinį, kurį pulkui iškėlė armijos vadas.

— Vokiečiai, aišku, nežinojo, kad rengiamas šturmas. Kaip ir anksčiau, čia tildami, čia vėl įsiliepsnodami, visoje priešų gynybos linijoje vyko mūšiai. Pulkininko S. Kremerio mechanizuotos brigados dalys atkalkiai veržėsi priekin ir persikėlė į rytinį Vilnelės krantą, tuo būdu vokiečius išstumdamas iš miesto šiaurės rytų pakraščio.

Tiltai per upę buvo užminuoti ir iš kito kranto, kur ėjo priešų gynybos linija, dengiami stiprios kulkosvaidžių ir automatų ugnies.

Vyresniojo leitenanto vadovaujama inžinerijos kuopa, kad ir stipriai priešų apšaudoma, pasiekė tiltą ir jį išminavo. Paskui tankus per tiltą ir briste per upę skverbėsi motopėstininkai. Persikėlė į vakarinį upės krantą, jie išgrūdo vokiečius iš bunkerų, blindaužų ir atramos punktų.

Priešui grėšė netekti viso miesto centro. Kol jis telkė jėgas, norėdamas atkirsti per upę į centrą plūstančią kariuomenę, brigados vadas savo pavaduotojui majorui Smanderiui įsakė forsuoti Nerį ir prasilaužti į bažnyčių rajoną, kad vo-

kiečiai negalėtų persikėlusiu tankų izoliuoti nuo pėstininkų.

Du brigados batalionai, panaudodami valtis, keltus, rąstus, statines, lentas, perplaukė upę, išsilaiplino miesto šiaurės vakarų pakraštyje ir drauge su pėstininkais pradėjo daužyti apsuptas grupuotes šiaurėje. Tankistai atrėžė hitlerininkams kelią trauktis į šiaurės vakarus ir į vakarus.

144-osios divizijos dalys stengėsi užimti geresnes pozicijas miesto šturmui.

I. Sitko pulkas pasistūmėjo išilgai Vilnelės link Jaunimo sodo, palei kalną, pavadintą Vilniaus įkūrėjo — Gedimino — vardu.

Vilnelės upė teka tarp trijų kalvų: Stalo, Bekešo ir Gedimino. Kairiajame jos krante dunkso pilis, kur senovėje uždektu laužo liepsna miestiečius perspėdavo apie artėjantį pavojų.

Visos trys kalvos kažkada gindavo gyventojus nuo plėšikiškų kryžiuočių antpuolių. O dabar riterių palikuonys jas pavertė savo gynybos tvirtovėmis, apjuosė trimis tranšėjų linijomis, apraizgė spygliuota viela, užminavo.

Iš šių aukštumų fašistai gerai matė mūsų dalių kautynių rikiuotę ir nuolat ją apšaudė. Atskiros jų grupės po keletą kartų per dieną mėgino prasiūsti į vakarus. Viena iš tokių grupių staiga atakavo Poliakovo batalioną. Kulkosvaidininkas Piotras Jakovlevas prie ligininės užėmė patogią poziciją ir užblokavo vokiečiams kelią. Nepastebimai prišliaužęs iš užnugario, jį užpuolė hitlerininkų puskarininkis su pistoletu. Jakovlevas neišsigando: susirėmė su vokiečiu ir jam iš rankų išmušė pistoletą. Perdavęs belaisvį konvojui, toliau kontroliavo kelią iš miesto į vakarus.

Kariai akylai stebėjo kiekvieną priešų žingsnį. Persikėlimo rajone poste budėjo seržanto Vasilijaus Makarovo skyrius. Tarybinio leitenanto uniforma persirengęs fašistų karininkas mėgino išžvalgyti vietovę, norėdamas išapsupties išvesti savo kareivius. Makarovas jį sulaukė ir nugabeno pas kuopos vadą.

Kitoje vietoje pasaloje prie kulkosvaidžio gulėjo karys Zinkevičius. Jis pastebėjo, kad hitlerininkai, pasinaudodami tamsa, bando išsprukti iš miesto. Zinkevičius tai pranešė vadui. Jo įsakymu netikėtai prailo įvairios ginklų rūšys.

Atsitiko, kad vokiečiams pavyko prieiti arti bataliono vadovietės. Kulkosvaidininkas Latifas Idajatovas privertė fašistus sukristi ant žemės. Supratę, kad prieš juos tik vienas karys, hitlerininkai mėgino jį apmėtyti granatomis. Idajatovas, dvi granatas sugriebęs ore, nusviedė jas atgal. Trečios granatos skeveldrų lengvai sužeistas į kojas, pliskino jis toliau. Kovinių pozicijų nepaliko ir antrą kart sužeis-

tas. Pražūtinka ugnis privertė priešą pasitraukti. Prie Idajatovo apkaso gulėjo apie dvidešimt vokiečių lavonų.

Tą pačią dieną priešų automatininkai bandė apsupti 449-ojo pulko vadovietę. Visi, kas gyvas, su ginklais rankose puolė mušti hitlerininkus. Vadovietės gynybai komandavo pats pulko vadas I. Sitko. Drauge su grupe karininkų ir karių jis smogė į prasiveržusių fašistų flangą. Paties papulkininkio drąsa, jo šaltakraujiškumas, tikslūs įsakymai visus įkvėpė ryžtingiems veiksams.

Tik keletui vokiečių pavyko gyviems grįžti į savo išeities pozicijas.

Praėjus valandai, didelių nuostolių ir nepasisekimo įsuintas priešas staiga pašėlusiai ėmė šaudyti į 449-ojo pulko vadovietę. Sviediniai sproginėjo visai arti, atsirado užmuštų ir sužeistų.

Papulkininkis Sitko nusprendė pereiti į gretimą pastatą, bet buvo sužeistas į koją, o tie, kurie ėjo drauge su juo, — užmušti.

Pagalbon iš užnugario buvo pasiūsti sanitariai, bet jie pušiaukeyje žuvo. Pasiuntė kitus, bet ir tie nepriejo iki vadovietės — ugnis buvo labai stipri.

Pulko vadas smarkiai kraujavo. Tai sužinojo sanitarinis instruktorius viršila Antonas Atraškevičius, gretimo namo rūsyje tvarstęs sužeistuosius. Jis pasiėmė neštuvus ir nubėgo, bet netrukus grįžo — priešas, kaip ir anksčiau, intensyviai apšaudė gatvę.

Viršila nedelsdamas puolė pagalbos pas pionierius.

— Brolyčiai... Draugai!... Mūsų vado gyvybė pavojuje. Padėkite!... Duokite dūmų uždangą!

Pasinaudodamas šia uždanga, Atraškevičius namų pasieniais skuodė prie Sitko. Aplink drebino žemę sviediniai, griuvo namų sienos, dūmai ir dulks grauzė akis, bet Antonas Timofejevičius bėgo toliau, rizikuodamas kiekvieną akimirką kristi nuo skeveldros.

Štai pagaliau jis prie tikslo. Vikriomis rankomis viršila ėmė perrišinėti sunkiai sužeistą pulko vadą. Sutvarkęs jį, užsivertė ant nugaros ir iš visų jėgų pasilėjo iš ugnies zonos į priedangą. Bėgo dūmų aptemdyta gatvė, kurioj griudė sprogimai.

Staiga Antoną parbloškė sprogimo banga. Apkurtintas ir kontuzytas viršila sunkiai pakėlė galvą. Per koją tekėjo kraujas, bet jis neįjutė skausmo. Galvojo tik apie šalia gulintį savo pulko vadą. Viršila prišliaužė prie papulkininkio, paplūduosio kraujuose ir tįsančio be jokio judesio.

Viršilai prisilietus, Sitko atgavo sąmonę, pravėrė akis.

— Gyvas! — apsidžiaugė Antonas, perrišdamas naujas vado žaizdas.

(Bus daugiau)

Iš KLL Draugijos Toronto Kuopos Metinio Susirinkimo

TORONTO. — Vasario 9 dieną dalyvavo gražus būrys narių Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Toronto kuopos susirinkime. Visi mokėjosi metinės duoklės, diskutavo draugijos reikalus.

Renkant valdybą, visa senoji pasiliko savo vietose: pirmininkas Ch. Morkūnas, finansų raštininkas T. Rimdžius, izdininkas P. Pleskus, raštininkas J. Valūnas, kontrolieriai — J. Račys ir Z. Janauskas.

F. Gutauskas davė pasiūlymą, kad būtų prisiminta ir pagerbta Dr. J. Kaškevičius, kuris pasimirė Lietuvoje. Pasiūlymas buvo priimtas. Taipgi buvo nutarta ateityje surengti kultūrinį rengimą su paskaita apie būdinimui mūsų mylimo daktaro ir rašytojo, kuris buvo atsibuvęs darbo žmonių labui.

J. Indriūnas pasiūlė, kad pasveikinti A. Bimbą su 70 metų sukaktuvėmis ir prisidėti prie kovos dėl jo apgynimo nuo reakcionierių, kurie nori atimti iš jo pilietybę. Jeigu bus reikalas, mes paremsime finansiniai.

Taipgi buvo pasiūlyta, kad dalyvautume ročesteriečių rengime. Ročesteriečiai yra mūsų geri kaimynai. Bet paaiškėjo, kad jų rengimas įvyks tą pačią dieną, kaip ir mūsų pašalpinės draugijos — Sūnų ir Dukterų Draugijos. Labai gaila, kad taip supuola. Bet mes visi dalyvausime tuose abiejuose rengimuose, nebūkime namie.

KLLD Toronto kuopa rengia rengimą kovo 14 dieną. Vy-

rai sutiko pagaminti vakariene. Sako jie padarys nepaprastą vakariene. Būsią kas tai naujesnio. Taigi, kviečiu visus ir visas narius ir nenarius dalyvauti ir pažiūrėti, ką nauja tie mūsų vyrai pagamins. Ypač turėtų dalyvauti draugijos nariai. Turime padaryti šį rengimą pasėkmingą. Mūsų organizacija rūpinasi tautiniais ir tarpautiniais reikalais.

Kp. sek. J. V.

Torontiečių Kronika

Sėkmingas banketas

Praėjusį šeštadienį Toronto Lietuvių Moterų Klubas turėjo banketą. Pavyko visais atžvilgiais. Buvo kone pilna salė žmonių, kurie buvo pavaisinti skaniai klubo narių paruoštais valgiais, buvo užsigėrimų, o ant visa to — šokiai prie gero orkestro.

Visi, kurie tik buvo, gerėjosi skania vakariene ir gyrė šeiminkes.

—o—

Turėjo operaciją

J. Gorman turėjo operaciją ant kojos. Operacija pavyko ir tikisi greitai sugrįžti namo.

—o—

Susiziedavo

J. ir V. Gormanų duktė Philis susiziedavo su Robertu Wallace. Vestuvių laikas dar nenumatytas.

—o—

Lankėsi Toronte

Lankėsi Toronte ir buvo užėjęs į lietuvių salę J. Vertelka iš Simcoe, Ont. Pasikalbėjo su draugais, apsimokėjo mokesčius į KLLD ir už V. Dudonien; ir paaukojo 60 centų į apšvietos fondą.

Mirė

Toronte buvo pašarvotas Apolinaras Užbalis, kuris gyvenė Fenwick apylinkėje. Liko žmona ir du sūnūs su šeimomis. Kanadon atvykęs prieš antrą pasaulinį karą.

Kiek anksčiau mirė Ribka. Rep.

Padėka

TORONTO. — Šiuomi reiškiamame nuoširdžiausią padėką už suruošimą mums tokios gražios, skaitlingos ir dovanomis turtingos priešvedybinės puotos-šiaur.

Visoms puotoje dalyvavusiosioms, dėl įvairių priežasčių negalėjusioms dalyvauti, bet atsiuntusioms dovanas, o ypačingai ruošėjoms už didelį pasiaukojimą darbu priruošime puotos ir joms už puikias dovanas reiškiamame nuoširdžiausią padėką. Jūsų dovanos mums ne tik daug padės naujakurstėje, bet ir amžinai atmins Jus.

Carolyn Ann Goddard
ir Brian Allan Curtis

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

Petras Gudelis, Miami, Florida, per L. Kavaliauskaitę paaukojo dėl Liaudies Balso paramos \$100.00.

Toni Dagys, pirmiau gyvenęs Kenoroje, Ont., o dabar atvykęs ir planuojąs nuolatiniai apsigyventi Toronte, lankėsi LB raštinėje, atsinaujino prenumeratą ir paaukojo \$3.00.

P. Pargelen, Windsor, Ont., atsinaujino sau ir į Lietuvą prenumeratą ir paaukojo \$1.50.

Goe. Kodis, Windsor, Ont., prisuntė nuo V. Kirvelos, detroitiečio, \$16.00 surinktu aukų. Aukojo: V. Kirvela \$5.00; V. Žibiul ir F. Price po \$2.00; J. Valiukas, J. Raciunas, J. Daukas, J. Terza, M. Pr., P. Sturoniene ir V. Kužas po \$1.00.

M. Vidrukas, Winnipeg, prisuntė atnaujintą prenumeratą

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Prietaiko akinius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
263 College Street
WA. 2-6112, WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

Restoranas Pardavimui

Parduodame restoraną UNION CAFE su 20 kambarių namu. Yra kiemas, garažas dviem automobiliams. Namas atremontuotas.

Dėl platesnių informacijų kreipkitės: 387 Sherman Ave., N., Hamilton, Ont., arba telefonuokite :LI. 4-6917. Savininkas Ch. Pampalas.

ir nuo P. P. 50 c. aukų.

V. Dorinas, Evergreen Park, Ill., prisuntė naują prenumeratą, gautą P. Malinauskienės, užuojautų paskelbti ir nuo A. C. 50 c. aukų.

Svečias iš provincijos, lankėsi LB raštinėje, atsinaujino prenumeratą ir paaukojo \$25.50.

A. Ylienė, Toronto, pridavė mokesį už skelbtą užuojautą.

A. Waljer, Toronto, pridodama savo anūkės viešą padėką paskelbti, paaukojo \$3.00.

A. Juozaitis, Toronto, pridavė atnaujintą prenumeratą.

J. Lesevičius, Montreal, prisuntė atnaujintą prenumeratą ir \$6.50 surinktu aukų. Aukojo Petras \$6.00 ir A. G. 50 c.

P. Kunčys, Port Arthur, Ont., atnaujino prenumeratą į Lietuvą.

J. Jakob, Lac La Hache, B. C., atsinaujindamas prenumeratą, paaukojo \$1.00.

M. K. Jagmin, Palm Spring, Cal., atnaujino prenumeratą į

Lietuvą.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ačiū.

Administracija

TOKIO. — 24 japonų kompanijos veda prekybą su Šiaurės Korėja. 1963 metais ji siekė \$16,600,000 vertės.

Vedybinis Skelbimas

Esu socialistas, 45 m. amž. Gamtos draugas. Foto mėgėjas, mylintis sportą, bet nebėgėlys. Rimtas, negirtuoklis, nerūkantis. Pasiturintis amatininkas (stalius).

Geidžiu susipažinti su rimta mergina ar našle be tikybinio kulto. Tautybė nesvarbu. Merginai geidžiant vyksiu į mylimą Tarybų Lietuvą pastoviam apsigyvenimui.

Į dipolių (bėglių) laiškus neatsakysiu.

Stanley Dagys
1216 Alberni St.
Vancouver, B. C.

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE.

Tel. HO. 6-8252

Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavsthrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE.

Tel. LE. 2-5191

Toronto

Laikrodininkas

F. Bochulis

71 Beaty Ave. — Toronto — Tel. LE. 3-5116

Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus. Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus

Darbas Garantuotas

Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, šliūbinius žiedus ir kt.

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W.

TORONTO

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms, Laidotuviams ir Kitiems Reikalams.

Telefonas EM. 6-4183

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E.

TORONTO

Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. RU. 1-2177

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.
(Westoniečio K. Doveikos žentas)

Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.